

Stortingets utredningsseksjon

Til: (...)

Dato: 23.02.2022

Utredet: (...)

Oppdragsnr: 2022048

Reintallsutvikling i Finnmark

OPPDRAG

Kan jeg få hjelp til følgende;

- Reintallsutvikling i Finnmark fra 1950 frem til i dag, gjerne oppdelt i Øst- og Vest-Finnmark. Her ønskes en oppstilling med utviklingen hvert 10 år (1950-1960-1970-1980-1990-2000-2010-2020)
- Oversikt over nedlagt landbruksareal i Finnmark fra 1950 og frem til i dag, gjerne oppdelt i Øst- og Vest-Finnmark. Her ønskes en oppstilling med utviklingen hvert 10 år (1950-1960-1970-1980-1990-2000-2010-2020)
- Nedgang i antall sauebruk og antall sau i Finnmark fra 1950 frem til i dag, gjerne oppdelt i Øst- og Vest-Finnmark. Her ønskes en oppstilling med utviklingen hvert 10 år (1950-1960-1970-1980-1990-2000-2010-2020)
- Oversikt over såkalt «nisterein» i Finnmark, antall rein som holdes av reineiere som har hovedinntekten sin fra annet yrke enn reindrift.

INNHOLD

1	Utviklingen i reintall i Finnmark.....	2
2	Utvikling i jordbruksareal i Finnmark.....	2
3	Sauebruk og sauer i Finnmark.....	3
4	Nisterein og reineiere med hovedinntekt fra annen virksomhet	4

1 Utviklingen i reintall i Finnmark

Tabell 1 viser reintallsutviklingen i Finnmark i perioden 1949–2020.¹ For 2010 og 2020 har vi benyttet tall fra Landbruksdirektoratet², mens tall for perioden 1949–2010 er fra rapporten *Historiske tamreintall i Norge fra 1800-tallet fram til i dag*.³ Kilder er i denne rapporten oppgitt å være reindriftsforvaltningen, Reindriftsnytt⁴ og «diverse kilder».

Tabell 1. Reintallsutvikling i Finnmark. 1949-2020

	1949-50	1959	1969-70	1980	1990	2000	2010	2020
<i>I alt</i>	<i>53 319</i>	<i>90 907</i>	<i>68 715</i>	<i>124 926</i>	<i>180 544</i>	<i>113 538</i>	<i>187 416</i>	<i>150 129</i>
Øst-Finnmark	23 240	44 080	31 071	58 191	78 784	48 030	88 868	71 400
Vest-Finnmark	30 079	46 827	37 644	66 735	101 760	65 508	98 548	78 729

Kilder: Tømmervik og Riseth (2011) og Landbruksdirektoratet

2 Utvikling i jordbruksareal i Finnmark

Tabell 2 og 3 viser utvikling i jordbruksareal i Finnmark i perioden 1969–2019.⁵ Statistikken viser jordbruksareal i drift, definert som jordbruksareal som blir høstet minst en gang i løpet av et år, medregnet tilsådd eller plantet areal av flerårige vekster som ennå ikke gir avling. Areal av åpen åker der ikke blir tatt avling i løpet av året, men som er tenkt høstet neste år (ettårig brakk) blir også regnet med.⁶ Denne statistikken går kun tilbake til 1969.

¹ Tallene for de tre tidligste periodene er ikke nøyaktig det du har etterspurt, men dette er de eneste tallene vi har tilgjengelig for denne perioden.

² Landbruksdirektoratets nettsider om [Reindrift](#)

³ Rapporten har oversikt over utviklingen i fylkesvise reintall frem til 2010. Hans Tømmervik og Jan Åge Riseth (2011).. [Historiske reintall i Norge fra 1800-tallet fram til i dag](#). NINA Rapport 673.

⁴ [Reindriftsnytt](#) er Landbruksdirektoratets magasin for og om reindriftsnæringen.

⁵ 2019 er siste året med tall for Finnmark. Fra 2020 gjelder statistikken Troms og Finnmark.

⁶ SSB [Om statistikken](#)

Tabell 2. Utvikling i jordbruksareal i drift i Finnmark (dekar).⁷ 1969–2019⁸

	1969	1979	1989	1999	2009	2019
I alt	109 070	94 222	95 411	105 508	97 170	91 196
Endring i dekar		-14 848	+1 189	+10 097	-8 338	-5 974
Endring i prosent		-13,6	+1,3	+10,6	-7,9	-6,1

Kilder: Statistikkbanken tabell [04496](#) og egne beregninger

Tabell 3. Utvikling i jordbruksareal i drift i Finnmark.⁹ Etter størrelse (dekar). 1969–2019¹⁰

	1969	1979	1989	1999	2009	2019
I alt	109 070	94 222	95 411	105 508	97 170	91 196
- 49 dekar	58 796	25 555	11 706	4 135	801	1 017
50 - 99 dekar	37 128	22 508	13 700	9 734	1 950	2 321
100 - 199 dekar	11 829	32 662	30 074	24 643	13 431	7 920
200 - 299 dekar	956	10 550	27 234	31 568	19 037	11 023
300 - 499 dekar	:	:	:	26 894	36 128	20 429
500 dekar og mer	:	:	:	8 534	25 823	48 486

Kilder: Statistikkbanken tabell [04496](#)

3 Sauebruk og sauer i Finnmark

Tabell 4 og 5 viser antall jordbruksbedrifter med sau og antall sauer i Finnmark i perioden 1969–2019. Denne statistikken går kun tilbake til 1969.

Tabell 4. Utvikling i antall jordbruksbedrifter med sau i Finnmark. 1969–2019

	1969	1979	1989	1999	2009	2019
I alt	2 126	998	506	265	128	129
Endring		-1 128	-492	-241	-137	+1
Endring i prosent		-53,1	-49,3	-47,6	-51,7	+0,8

Kilder: Statistikkbanken tabell [11583](#)

⁷ Før 1999: Omfatter jordbruksbedrifter med minst 5 dekar jordbruksareal i drift. F.o.m. 1999: Omfatter også jordbruksbedrifter med mindre enn 5 dekar jordbruksareal i drift, i hovedsak samdrifter og hagebruk.

⁸ Statistisk sentralbyrå (SSB) har statistikk for Finnmark som eget fylke til og med 2019.

⁹ Før 1999: Omfatter jordbruksbedrifter med minst 5 dekar jordbruksareal i drift. F.o.m. 1999: Omfatter også jordbruksbedrifter med mindre enn 5 dekar jordbruksareal i drift, i hovedsak samdrifter og hagebruk.

: = Vises ikke av konfidensialitetshensyn. Tall publiseres ikke for å unngå å identifisere personer eller virksomheter.

¹⁰ SSB har statistikk for Finnmark som eget fylke til og med 2019.

Tabell 5. Utvikling i antall sauer i Finnmark, 1969–2019

	1969	1979	1989	1999	2009	2019
I alt	41 178	30 650	31 566	28 845	25 249	24 753
Endring		-10 528	+916	-2 721	-3 596	-496
Endring i prosent		-25,6	+3,0	-8,6	-12,5	-2,0

Kilder: Statistikkbanken tabell [11507](#)

4 Nisterein og reineiere med hovedinntekt fra annen virksomhet

Vi har ikke funnet statistikk over reineiere som har sin hovedinntekt fra annen virksomhet enn reindrift. Vi har spurt Landbruksdirektoratet om de har slik statistikk og vil ettersende evt. svar.

«Nisterein» er rein som slaktes for reindriftssamenes eget behov.¹¹

Landbruksdirektoratet har oversikt over fordelingen av slakteuttaket etter henholdsvis «godkjent slakteri» og «privat slakting». Kategorien «privat slakting» omfatter slakteuttak til privat omsetning eller eget forbruk. Dette uttaket er udokumentert. For driftsåret 2020/21 beregnet at den delen av slaktekvantumet som kommer fra privat slakting utgjør 6 prosent i Øst-Finnmark og 10 prosent i Vest-Finnmark, jf. tabell 6.¹²

Tabell 6. Fordeling av slakteuttaket etter dyrekategori, slaktemåte og slaktetidspunkt i driftsåret 2020/21. Prosentfordelingen er gjort på grunnlag av leveranser til registrert slakteribedrift.

REINBEITEOMRÅDE	FORDELING AV SLAKTEDYR (%)								
	Dyrekategori			Slaktemåte		Slaktetidspunkt			Totalt
	Okse-rein	Simle-rein	Kalv	Godkjent slakteri	Privat slakting	Før brunst	Etter brunst	Etter nyttår	
ØST-FINNMARK	8 %	15 %	77 %	94 %	6 %	31 %	43 %	26 %	16 818
Polmak/Varanger	9 %	13 %	78 %	99 %	1 %	28 %	52 %	20 %	9 714
Karasjok østre sone	5 %	20 %	75 %	90 %	10 %	16 %	11 %	73 %	2 819
Karasjok vestre sone	7 %	18 %	75 %	88 %	12 %	47 %	46 %	7 %	4 285
VEST-FINNMARK	7 %	16 %	78 %	90 %	10 %	45 %	41 %	14 %	13 470
Kautokeino østre sone	3 %	13 %	84 %	91 %	9 %	36 %	63 %	1 %	3 823
Kautokeino midtre sone	9 %	21 %	70 %	88 %	12 %	61 %	34 %	5 %	5 405
Kautokeino vestre sone	6 %	12 %	81 %	92 %	8 %	33 %	30 %	37 %	4 242

Kilde: Landbruksdirektoratet¹³

¹¹ Nasjonal digital læringsarena (NDLA). Programfag Naturbruk, Reindrift: [Slakting av rein](#). Fagartikkel.

¹² Landbruksdirektoratet (2021). [Ressursregnskap for reindriftsnæringen. For reindriftsåret 1. april 2020 – 31. mars 2021](#). Rapport nr. 32/2021

¹³ Utdrag av tabell 7 på side 30 i Landbruksdirektoratet (2021). [Ressursregnskap for reindriftsnæringen. For reindriftsåret 1. april 2020 – 31. mars 2021](#). Rapport nr. 32/2021